

Šiame numeryje skaitykite:

2 psl.

Į tikslą – neskubant, bet užtikrintai

Randus dildo gerų žmonių atjauta ir parama

3 psl.

IFS sertifikatas „Žemaitijos pienui“ atveria naujas galimybes

Unikali socialinė akcija „Telšiuose antrą klasę baigi – plaukti moki“ bus pratęsta dar trejiems metams

4-5 psl.

Jiems birželis – neeilinių gimtadienių meniu

6 psl.

Kaip apsaugoti galvijus nuo įvairių vabzdžių?

Lietuvos melžėjai kovos dėl geriausiojo titulo: ar pavyks pasiekti rekordą?

7 psl.

Veršeliams svarbiausia – stabilumas

Kuriame švaresnę aplinką Telšių miesto gyventojams

Žemaičių produktams – solidus tarptautinis įvertinimas parodoje SIAL CHINA 2014

PIK-NIK plėšomoms sūrio dešrelėms – net du apdovanojimai!

Didžiausioje Azijos regiono gėrimų ir maisto parodoje Kinijoje

SIAL CHINA 2014 tarp 2400 gamintojų iš viso pasaulio pateiktų gaminių buvo pristatytos ir PIK-NIK plėšomos sūrio dešrelės.

Prestižinėje parodoje dalyvavusių PIK-NIK kids plėšomos sūrio

dešrelės 84 g pakuotėje ir PIK-NIK plėšomos sūrio dešrelės su pikan-tiškais prieskoniais 126 g pakuotėje pelnė svarų pripažinimą – už kokybę, inovatyvumą bei pakuotę buvo įvertintos dvejais „SIAL

Inovacija 2014“ apdovanojimais. Šiais metais parodoje, užėmusioje 100 tūkst. kv. m plotą, dalyvavo daugiau nei 2,4 tūkst. dalyvių, o parodą aplankė daugiau kaip 45 tūkst. lankytojų.

Tarptautinė maisto ir gėrimų pramonės ekspertų komisija iš visų parodoje pateiktų gaminių atrinko 45, kurie parodos metu buvo eksponuojami specialiame stende.

Patekti į šį stendą su savo produktais buvo didžiulė garbė ne tik įmonei, bet ir mūsų šaliai, garsinant prekės ženklą pasaulyje.

(Nukelta į 8 psl.)

Sveikiname geriausius gegužės mėnesio ūkininkus pagal skirtingas superkamo pieno kiekio grupes

Pirmoje grupėje

(per dieną parduoda nuo 50 iki 199 kg natūralaus pieno)
Petras Poška - Jatkančių k., Tauragės sen., Tauragės r.

Antroje grupėje

(per dieną parduoda nuo 200 iki 499 kg natūralaus pieno)
Vladas Kasparavičius – Žynių k., Kintų sen., Šilutės r.

Trečioje grupėje

(per dieną parduoda nuo 500 iki 999 kg natūralaus pieno)
Ona Odinbergienė – Natkiškių k., Natkiškių sen., Pagėgių sav.

Ketvirtoje grupėje

(per dieną parduoda nuo 1000 iki 1999 kg natūralaus pieno)
Irena Balčiūnienė – Pakarčemo k., Kaltinėnų sen., Šilalės r.

Penktoje grupėje

(per dieną parduoda nuo 2000 kg ir daugiau natūralaus pieno)
Adomas Gervinskas – Daukšių k., Skuodo sen., Skuodo r.

Geriausio ekologiško pieno gamintojas

Bronislava Griauslienė – Jodėnų k., Nausodžio sen., Plungės r.

Įteikti garbingi apdovanojimai Briuselyje

Birželio 5 dieną Belgijos sostinėje Briuselyje įvyko pasauliniame „Superior taste AWARD“ konkurse aukso žvaigždėmis apdovanojimų produktų apdovanojimo ceremonija.

„Žemaitijos pieno“ įmonei atstovavusioms Egidijai Kryževičienei ir Dianai Samulytei aukščiausias įvertinimas – trijų aukso žvaigždžių sertifikatas – įteiktas už 36 mėnesius brandintą sūrį DŽIUGAS Gourmet, dviejų aukso žvaigždžių – už natūralų ekologišką jogurtą „Dobilas“ ir vienos aukso žvaigž-

dės – už glaistytą vanilinį varškės sūrėlį „Magija“.

Renginio metu įmonės atstovės bendravo su Tarptautinio skonio ir kokybės instituto viceprezidentu Jean-Pierre Goeseels, didžiausių Europos kulinarijos somelijė institucijų nariais, virtuvės šefais.

Egidija Kryževičienė, Diana Samulytė su virtuvės šefais Erik Patigny ir Dider Bolle, priklausančiais Euro Toques asociacijai.

Į tikslą — neskubant, bet ryžtingai

Vienas aktyviausių Jurbarko rajono ūkininkų Vygantas Baršauskas turi tvirtą nuostatą į išsvajotą tikslą žengti palengva, nesiblaškant, bet užtikrintai.

Algirdas Dačkevičius

Rima ir Vygantas buvo tuometės Veterinarijos akademijos studentai, kai drauge sujungė savo likimus. Abu — zootekniai. Žmona — vilkaviškietė, bet uošvių šeima nebuvo kur plėstis — trūko žemės. Kas kita Vyganto tėvelio tėviškėje — Paulių kaime, Jurbarko rajone. Čia buvo reali galimybė tvirčiau pradėti kurtis ir svajoti apie tolimesnę perspektyvą. Taip iš Vilkaviškio su trimis karvėmis ir veršinga telyčia jaunieji Baršauskai čia ir atsikraustė. Ūkį įregistravo 2000 metais.

Jaunai šeimai su mažais vaikais pradžia nebuvo lengva. Kas kita dabar. Atžalų ketvertukas, sekdamas tėvų atkaklumu ir darbštumu, pats klojasi pamatus savam gyvenimui. Vyresnėlis Dovydas Aleksandro Stulginskio universitete įgijo agronomijos specialisto profesiją. Dukrai levai beliko vieneri studijų metai LSMU, kur studiuoja ergoterapiją. Kita dukra Monika, kaip ir vyresnysis brolis, pasirinko studijas Aleksandravo Stulginskio universitete, kur kremta augalų biologiją ir selekciją. Jauniausias Antanas — vienuoliktokas, bet irgi sieks aukštojo išsilavinimo: šiuo metu labiausiai domina tarptautinių santykių studijos VU Kauno humanitariniame fakultete.

Tėvams smagu, kai visi vaikai savaitgaliais susirenka. Tada darbas virte verda.

Niekas netikėjo, kad praėjus trejiems metams po įkurtuvių — 2003-aisiais — Baršauskų ūkis taps „Metų ūkiu“ nugalėtoju.

Stai tau ir buvęs studenčiokas trumpomis kelnėmis su būreliu vaikų! O viską lėmė rizika. Visą laiką trūko pinigų: vieną paskolą paėmė — kitą gražino, bet, pasak Vyganto, „į krūmus niekuomet nespruko“. Pirmiausia įsigijo buvusio kolūkio karvidę, tačiau nuolat svajojo apie modernesnę. Sukosi kiek įmanydamas, dalyvavo visose europinės paramos programose. Dabar turi vieną moderniausių fermų šalyje su puikiausia įranga. Visur vyrauja tvarka ir šva-

ra, todėl nereikia nosies sukti vaikštinėjant po pagalbines patalpas, kur įrengtas poilsio kambarys, konferencijų salė. Yra visi komunaliniai patogumai — tualetas, dušas, įrengtas netgi miegamasis kambarys.

„Patogu suvėlinus besidarbuojant ir pačiam nusūsti, ir svečią po seminaro ar konferencijos gali apnakvindinti“, — sako Vygantas.

Gavęs Žalią diplomą, leidžiantį dalyvauti žemės ūkio švietimo ir profesinio praktinio mokymo veikloje, jis praktikos atlikti priima Smalininkų technologijų ir verslo mokyklos moksleivius, veterinarijos, agronomijos, žemės ūkio mechanizacijos ir kitų specialybių studentus. Pasak Vyganto, kitaip

Vygantas ir Rima Baršauskai (dešinėje) pasakoja ūkį aplankiusioms Lietuvos pieno ūkių asociacijos administracijos direktorei Rigildai Banienei ir „Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo vadybininkei Karolinai Gečaitėi apie savo naujus sumanymus.

Vygantas Baršauskas sako, kad ilgaragiai hailandai — draugiški gyvuliai.

Su mechanizatoriumi Ramūnu Pranckaičiu.

ir negali būti, norint išugdyti gerą mechanizatorių ar specialistą. O pavyzdžiu ne vienam jaunuoliui galėtų būti puikiai Baršauskų ūkyje besidarbuojantys mechanizatoriai Algis Verpetinskas ir Ramūnas Pranckaitis.

Prieš dvejus metus pavyzdingas Baršauskų šeimos pieno ūkis pasirinktas „Geriausiu melžėjų — 2012“ konkursui surengti. Daugelis dalyvių tuomet stebėjosi, kai į melžimo aikštelę Baršauskų piendavės buvo ne atvartotos, o atėjo. Ir visos su vardais — juodmargė Kibė, žaloji Voverė, Pelėda, Pempė, Dulakė, Meškutė... Ilgiausias jų vardų sąrašas pakabintas fermoje. Ir kaip įmanoma nesuklysti jas pašaukiant?

Veržlumas, atkaklumas ir žingeidumas — tarsi užkoduotos Vyganto savybės nuo jaunumės. Jis jautriai reaguoja į neteisybę. Todėl, kaip Jurbarko rajono ūkininkų sąjungos narys, 2012-ųjų rudenį dalyvavo Baltijos šalių žemdirbių protesto akcijoje Briuselyje. Visą laiką tvirtai rankose laikė Lietuvos trispalvę ir su kitais protestuotojais siekė argumentuotai įrodyti, kad Lietuvos ūkininkai už trąšas, kurą, elektrą moka tiek pat, kiek ir Vakarų valstybių ūkininkai, nors paramą gauna mažesnę. Be to, konkuruodami rinkoje, mūsiškiai turi pigiau parduoti savo produkciją. Vadinas, jie skriaudžiami du kartus.

Veiklus ūkininkas nenusėdi vie-

toje. Patirties semiasi įvairiuose seminaruose, lankydamasis užsienyje, taip pat geriausiuose Lietuvos pienininkystės ūkiuose. Žiūrėk, po tokių išvykų ir naujų idėjų galvon atplūsta.

Baršauskai labai vertina dalykišką bendradarbiavimą su „Žemaitijos pieno“ bendrove. Pastaroji stengiasi nepamiršti jai lojalaus ūkininko ir kviečiasi į tradicines šventes Klaipėdoje, kur už aukštus pienininkystės ūkio rodiklius teikiamos nominacijos. Pavasarį su kitais geriausiais pieno ūkių šeimininkais jis buvo paskatintas kelione į Kretą. Grįžus vėl kirba naujos mintys, bet ne visas įmanoma įgyvendinti — trūksta apyvartinių lėšų.

Bet viena originalia išsipildžiusia svajone Baršauskai gali pasidžiaugti. Aptvare ganosi daug kam šalyje nematyti egzotiški hailandai: patinas, patelė ir jauniklė. Šie škotiški gyvuliai gali išstisus metus būti laikomi lauke, nes turi šiltą kailį. Jiems nereikia derlingų ganyklų. Nors dėl styrančių ragų atrodo grėsmingai, yra gana draugiški. Pasak Vyganto, šie egzotiški gyvuliai labiausiai tinkami kaimo turizmo sodybose. Sakoma, kad ir labai vertinga jų mėsa, kurioje beveik nėra cholesterolio. Tikėkimės, kad ateityje iš pagausėjusios Baršauskų hailandų bandos gražuoliai škotiškieji ilgaragiai papuoš ne vieną Lietuvos kaimo turizmo sodybą.

Randus dildo gerų žmonių atjauta ir parama

Sakoma, kad nelaimė suvienija žmones. Tuo puikiausiai įsitikino Plungės rajono Žemaičių Kalvarijos seniūnijos Rotinėnų kaimo ūkininkė Danutė Jucienė.

„Beveik prieš devynerius metus — balandžio 28-ąją — staiga mirė sutuoktinis Vytautas, o šiemet — gegužės 6-ąją — sudegė tvartas, garažas ir daržinė“, — su širdgėla apie lemtingus įvykius kalbėjo Danutė.

Ugnis pliūptelėjo per patį pietų metą. Gyvuliai buvo tvarte, tai Danutė, nespėjusi nė į batus įsispirti, šoko jų gelbėti. Apdegė kojų padai, rankos.

„Neatsimenu, kaip išėjau iš tvarto — taip buvau sukręsta“, — pasakoja Danutė. Ugniagesiai nustatė, kad gaisras kilo nuo garaže stovėjusio automobilio. Ir vėl lemtingas sutapimas — rytojaus dieną gyvu-

liai turėjo būti išvaryti į ganyklą. Bet tvarto slenkščio nebuvo lemta peržengti 6 veršeliams, sudegė ir dvi piendavės. Liko trys, dar vieną neseniai ūkininkė nusipirko.

Labiausiai moterį sujaudino gerų žmonių — kaimynų ir kitų seniūnijos gyventojų — parama. Visi šoko padėti, kas kuo galėjo. Ji dėkinga Jovitos ir Alfredo Mikalausko šeimai, Almai ir Vidmantui Jonikams, bendruomenės pirmininkui Broniui Kleinauskui, Jonui Končiui, Edvardui Tubučiu, Arvydui Perminui. Šienapjūtėje labai pagelbėjo Vytautas Kusas, o sušienautą pašarą per žiemą priglauso Danielius

Mockevičius.

Palengva kyla tvarto sienos. Šis statinys žūtbut turi būti baigtas kartu su ganiavos pabaiga. Po tokios nelaimės kiekvienas litas labai praverčia. Tad Danutė labai dėkinga Lietuvos pieno ūkių asociacijos Paramos fondui ir šios asociacijos narei „Žemaitijos pieno“ bendrovei už materialinę paramą. Moteris tikisi sulaukti paramos ir iš girininkijos — juk be medienos tvarto nesuręsi.

Danutė visą savo gyvenimą yra susiejusi su gyvulininkyste. Karves kolūkyje ilgus metus melžė jos mama, o ir pati su vyru darbavosi fermoje.

Savarankiškai ūkininkaudama, ji pieną tiekia „Žemaitijos pienui“ ir yra patenkinta žemaičių bendrovės sąžiningumu ir gera tvarka.

IFS sertifikatas „Žemaitijos pienui“ atveria naujas galimybes

„Žemaitijos pienas“ didelį dėmesį skiria produktų saugai ir kokybei, klientų poreikiams tenkinti.

2009 metais bendrovė parengė ir sertifikavo integruotą maisto saugos ir kokybės vadybos sistemą (IMSKVS) pagal tarptautinių standartų ISO 9001 ir ISO 22000 reikalavimus. 2010 metais „Žemaitijos pienui“ sertifikavo pagal Visuotinio Maisto Saugos Standarto (Global Standard for Food Safety) BRC reikalavimus (BRC-British Retail Consortium).

2012 metų balandžio mėnesį Bureau Veritas atliko auditą ir įteikė FSSC 22000 sertifikata pirmajai Lietuvoje maisto produktų gamintojai – „Žemaitijos pienui“ bendrovei. FSSC schema apima tarptautinį ISO 22000 maisto saugos standartą, būtinąsias programas bei papildomus FSSC reikalavimus, numatytus ISO/TS 22002-1 standarte. FSSC schema visiškai pripažino Pasaulinė maisto saugos iniciatyva (GFSI).

2013 metais „Žemaitijos pienui“ tapo pirmąja maisto gamybos įmone Baltijos šalyse, pelniusia BRC A+ lygio sertifikatą. Šis itin aukštas visame pasaulyje pripažįstamas įvertinimas byloja, jog vienoje didžiausių ir moderniausių pieno perdirbimo įmonių Lietuvoje, iš anksto nepranešus, atliekami maisto saugos ir kokybės audita.

Padidėjus tiekimo proceso globalizacijai ir keičiantis pardavimų rinkoms, atsiranda papildomų reikalavimų dėl maisto saugos lygio užtikrinimo. Vienas iš tokių reikalavimų – IFS sertifikatas, siekiant eksportuoti „Žemaitijos pienui“ pagamintus pieno produktus į Vokietijos prekybos tinklus.

IFS – tai tarptautinis maisto saugos standartas, kuriame naudojama unifikuoti pasirinktų tiekėjų vertinimo sistema. Jį 2003 metais sukūrė asocijuotieji Vokietijos mažmenininkų federacijos – Hauptverband des Deutschen Einzelhandels (HDE) ir jos atitikmens Prancūzijoje nariai.

Pagrindiniai standarto kriterijai yra:

- suvaldomųjų svarbių valdymo taškų (SVT) skaičiaus identifikavimas;
- SVT monitoringo sistemos vedimas (su aiškiais įrašais ir reguliariais tikrinimais);
- vadovybės užtikrinimas, kad darbuotojai suvokia savo atsakomybę ir kad darbo rezultatyvumas yra matuojamas;
- produkto atsekamumas;
- koregavimo veiksmų įgyvendinimas.

Standartas taikomas tiekėjams visuose maisto apdirbimo lygiuose,

išskyrus žemės ūkio etapą. Standarto reikalavimai susieti su kokybės vadybos sistema ir RVASVT sistema ir papildyti detaliomis būtinųjų sąlygų programomis, t.y., GMP (Geros gamybos praktikos), GLP (Geros laboratorijų praktikos) ir GHP (Geros higienos praktikos), reikalavimais.

IFS standartas atitinka CIES visuotinės maisto saugos iniciatyvos kriterijus. IFS padeda prekybininkams užtikrinti produktų maisto saugą ir prižiūrėti gamintojų kokybės lygį. Šį standartą taip pat remia pagrindinė Italijos prekybos asociacija. Naudojant bendrinį standartą ir unifikuotą tiekėjų kokybės lygio įvertinimo priemonę, prekybininkams nebelieka poreikio atlikti antros šalies auditus. Jų tiekimo grandinės valdymas tampa nuoseklesnis ir veiksmingesnis. Tokiu būdu sumažinamos bendrosios proceso išlaidos ir padidinamas saugos lygis klientams, tiekėjams ir vartotojams.

Sertifikatas patvirtina vartotojų ir mažmeninės prekybos atstovų pasitikėjimą mūsų gaminių saugumu, kokybe ir teisėtumu. Tai rodiškis, kad bendrovė pasirengusi ilgalaikiam darbiui tarptautinėse rinkose, pasiruošusi pasiūlyti saugius ir aukštos kokybės produktus klientams visoje Europoje.

Tai, kad „Žemaitijos pienui“ gavo IFS sertifikatą, ypač daug prisidėjo kokybės vadovė Vilija Petrošienė.

2014 metų balandžio mėnesio 7-15 dienomis nepriklausomos tarptautinės „Det Norske Veritas“ sertifikavimo įstaigos auditoriai įvertino „Žemaitijos pienui“ IMSKVS atitiktį IFS reikalavimams ir suteikė aukščiausio įvertinimo lygio sertifikatą. Dar kartą aukščiausiu lygiu buvo įvertintas kokybės, gamybos ir kitų skyrių darbuotojų darbas.

Tai, kad „Žemaitijos pienui“ gavo IFS sertifikatą, prisidėjo daugelis įmonės darbuotojų, ypač kokybės vadovė Vilija Petrošienė, kokybės vadybininkės-technologės Rasa Šarkevičienė ir Roma

Grušienė, lydytų-fasuotų sūrių gamybos vadovė Renata Bučiuvienė, sūrių-sviesto gamybos vadovas Vaidotas Marčiulionis, klientų aptarnavimo skyriaus vadovė Lina Vaitkienė, transporto skyriaus darbuotojai Marius Šteinys, Ramūnas Dargis bei Gražinos Norkevičienės vadovaujamas UAB „Nepriklausoma tyrimų laboratorija“ darnus ir darbštus kolektyvas.

Nors sertifikatas laikomas bendradarbiavimo bilietu, jis taip pat tampa puikia galimybe parodyti mūsų bendrovės pasiryžimą siekti maisto saugos, kokybės ir teisėtumo bei nuolatinio gerinimo.

Unikali socialinė akcija „Telšiuose antrą klasę baigi – plaukti moki“ bus pratęsta dar trejiems metams

„Ateities“ pagrindinėje mokykloje jau ketvirtuosius mokslo metus surengta socialinė akcija „Antrą klasę baigi – plaukti moki“ antroks sukviētė varžytis finale.

Unikali mūsų šalyje socialinė akcija yra sudominusi Švietimo ir mokslo ministeriją, apie ją rašyta respublikinėje spaudoje, rodyta per Lietuvos televiziją. Šią akciją gyrė Telšiuose besilankydamas švietimo ir mokslo ministras Dainius Pavalkis ir samprotavo, jog žemaičių iniciatyva turėtų būti palaikoma visuose Respublikos rajonuose.

Šiomet akcijoje, kurios pagrindinis rėmėjas „Žemaitijos pienui“, o partneriai rajono Savivaldybė ir „Ateities“ pagrindinė mokykla, dalyvavo 392 rajono mokiniai, o per ketverius mokslo metus plaukti išmoko net 1656 mažieji antrokėliai. Moksleiviai taip pat sužinojo, kaip saugiai elgtis vandenyje.

Akcija „Telšiuose antrą klasę baigi – plaukti moki“ pradėta vykdyti 2010 metais. Pasak mokyklos direktorės Virginijos Staniienės, tik pirmieji metai buvo sunkesni, nes tėvai dar kiek įtariai reaguavo į naująją socialinę akciją. Tačiau, anot jos, dabar plaukimas vis labiau populiarėja. Ne tik tėvai džiaugiasi bei vertina plaukimo teikiama naudą, bet ir patys antroka noriai dalyvauja užsiėmimuose, o patiems vikriausiems suteikiama galimybė rungtis geriausio plaukiko varžybose.

Akcijos koordinatoriūs bei PIK-NIK rinkodaros ir pardavimų vadovas Vytautas Oleškevičius tei-

gė, kad plaukimas ypatingai naudingas vaikams – ir ne tik dėl sveikatos, naujų draugų, prasmingai praleisto laiko, bet ir dėl šios sporto šakos, kurią moksleiviai greitai pamėgsta.

„Ši akcija labai naudinga ir reikalinga vaikams, nes mokėti plaukti yra svarbu. Jei jau kartą išmokai, tai nepamirši visą gyvenimą“, – kalbėjo V.Oleškevičius. Todėl šią akciją nutarta pratęsti dar trejiems mokslo metams, kad dar daugiau rajono mažųjų antroko išmoktų plaukti ir pajustų vandens teikiama naudą – taptų sveikesniais ir sportiškesniais.

Plaukimo užsiėmimuose mokiniai buvo suskirstyti grupėmis ir turėjo baigti 24 valandų plaukimo programą. Vaikai atvykdavo ne tik iš miesto mokyklų, bet ir iš rajono miestelių mokymosi įstaigų. Juos pagal grafiką atveždavo Švietimo, kultūros, sporto ir jaunimo reikalų skyriaus parūpinatas mokyklinis autobusėlis. Daugeliui teko nugalėti vandens baimę, tačiau plaukti išmoko, o įgytos žinios neabejotinai pravers ateityje.

Mokyklos direktorė V.Staniienė dėkojo pagrindiniam rėmėjui „Žemaitijos pienui“, kurio dėka ši akcija vykdoma jau ketvirtus metus ir nepraranda savo svarbos. Ypač daug gerų žodžių ištarta akcijos sumanytojai įmonės valdybos pirmininkui Algirdui Pažemėckui bei

šio projekto vadovui V.Oleškevičiui. Taip pat nepamiršta padėkoti Švietimo, kultūros, sporto ir jaunimo reikalų skyriui, jo vyr. specialistui Gediminui Gudui bei rajono Savivaldybei.

Padėkota ir treneriams Ingai Zėniauskienei, Lilijai Puodžiukaitienei ir Vytautui Mickui, kurie nuširdžiu darbu išmokė plaukti ne vieną šimtą antroko.

V.Staniienė džiaugėsi gerais mokinių plaukimo rezultatais, o V.Oleškevičius patvirtino, kad be prizų neliks nė vienas iš 60-ties finalininkų. Visi apdovanoti firminiais diplomais, o nugalėtojams atiteko medaliai ir puikūs „Žemaitijos pienui“ prizai.

Moksleiviai stengėsi, nes žino-

jo, kad tądien jų palaikyti susirinko tėvai, pedagogai ir artimųjų būrys. Mažiesiems gerą nuotaiką dovanojo PIK-NIK plėšomų sūrio dešrelių personažas – Žirafa.

Pasak mamos Ligitos, šioje akcijoje dalyvavusi jos dukra ne tik išmoko plaukti ir pateko į finalą, bet jaučiasi it žuvis vandenyje. Be to, mergaitė tapo sveikesnė ir šiomet nesirgo.

„Mano dukra, kai žinodavo, kad tą dieną teks važiuoti į baseiną, būdavo ir laimingesnė, ir į mokyklą daug mieliau eidavo“, – pasakojo finalininkės mama. Moteris įsitikinusi, jog tokie projektai tikrai geri, įdomūs ir naudingi. Kitos mažosios plaukikės mama Jūratė taip pat pritarė, kad ši akcija ir

naudinga, ir gera.

Susumavus rezultatus, tarp mergaičių nugalėtoja paskelbta Eglė Norvaišaitė iš „Ateities“ pagrindinės mokyklos. Antrąją vietą užėmė Urtė Mikaitė iš „Atžalyno“ pagrindinės mokyklos, o trečioji vieta atiteko Kamilei Kvederaitei iš „Saulėtekio“ pradinės mokyklos. Tarp berniukų pirmavo Lukas Gaudiešius iš „Krantos“ pagrindinės mokyklos, antrąją vietą džiaugėsi Lukas Žylius iš „Atžalyno“ pagrindinės mokyklos, o trečiają – Matas Ananjevas.

Pasibaigus nugalėtojų apdovanojimams, renginio organizatoriai linkėjo vaikams smagios pradedančios vasaros bei nepamiršti saugiai elgtis vandenyje.

Birželį savo jubiliejinius gimtadienius arba sukaktis šventė dešimt ūkininkų, pieną tiekiančių „Žemaitijos pienui“.

40 metų sukako **Marytei Simanavičienei** iš Raseinių rajono Kalnųjų seniūnijos Trakinių kaimo ir **Vaidui Budreckui** iš Telsių rajono Varnių seniūnijos D.Palūksčio kaimo. 50 metų gimtadienį šventė **Gintautas Tamošauskas**, gyvenantis Skuodo rajone, Daukšių kaime, bei **Alvydas Bočkus**, gyvenantis Klaipėdos rajone, Šalpėnų kaime. 60 metų sukako **Irenai Šeputienei** iš Šilu-

tės rajono Pagėgių savivaldybės Gudų kaimo, **Romanui Ambrozai** iš Šilutės rajono Pagėgių savivaldybės Stoniškių seniūnijos Rukų kaimo, **Petru Tamavičiui** iš Šilutės rajono Juknaičių seniūnijos Gurgždžių kaimo, **Ričardui Stumbriui** iš Rokiškio rajono Kazliškio seniūnijos Janikūnų kaimo ir **Juozui Preibiui** iš Kretingos rajono Imbarės seniūnijos Dvaralio kaimo. Garbingą sukaktį pasitiko **Vija Tičkienė**,

gyvenanti Šilutės rajone, Katyčių seniūnijoje, Versmininkų kaime.

Jų pasveikinti atvyko Lietuvos pieno ūkių asociacijos administracijos direktorė Rigilda Banienė, „Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo vadybininkai Vidmantas Bajarūnas, Gvidas Domarkas, Jolanta Lekienė, Donatas Viskontas, Karolina Gečaitė, Petras Kulvietis bei Artūras Titiškis.

Ūkininkai – bendruomenės ramstis

Juozas ir Serepina Preibiai visą laiką gyveno ūkiškai. Savo ūkį sukūrė tik iširus kolūkiams.

Ilgą laiką Juozas kolūkyje dirbo elektriku, teko paragauti ir traktorininko duonos. Įgyta darbinė patirtis puikiai praverčia pienininkystės ūkyje, kuriame sumanūs ūkininkai įgyvendino ES remiamas Pieno ir Nitratų programų direktyvas.

Gražiai sutariančioje Juozo ir Serepinos šeimoje užaugo trys atžalos. Sūnus Mindaugas ilgą laiką tarnavo kariniame Lietuvos laivyne, šiuo metu vaikas planuoja kuriam laikui padirbėti užsienyje. Dukra Alma šiandien gyvena Rukloje, dirba Kauno klinikoje medicinos darbuotoja, šeimoje augina dvi dukrytes Vaivą ir Ievą. Rima, baigusi maisto technologės studijas, šiuo metu gyvena Klaipėdoje. Jos šeimoje auga sūneliai Matas ir Gytis.

Ūkininkai – bendruomeniški. Per-

Juozas ir Serepina Preibiai.

nai Erlėnų bendruomenės centro „Erlėnai“ 10 metų paminėjimo proga už paramą ir pagalbą kaimo bendruomenei Serepinai ir Juozui Preibiams įteikta padėka. Kretingos rajono savivaldybės M.Valančiaus viešosios bibliotekos bendruomenė padėkos raštu pernai padėjo ūkininkams už pagalbą ren-

giant jubiliejinę šventę.

Laisvu nuo darbų laiku Juozas noriai skaito knygas. Serepina gali didžiulius mokanti suspausti labai gardų sūrį, kuriuo dažnai palepina savo artimuosius ir svečius. Anot Serepinos, Juozas – ne tik puikus ūkininkas, bet ir geras tėvas bei rūpestingas vyras.

Džiaugiasi darbščiomis dukromis

Gintauto Tamošausko ūkis įsikūręs tėviškėje. Prieš išyrant kolūkiams, Gintautas dirbo Daukšų kolūkyje tekintoju. Pamažu kartu su žmona Vida darbščių rankų ir atsakingo ūkininkavimo dėka įkūrė ir išpuoselėjo savo pienininkystės ūkį. Įgyvendino ES remiamą Pieno programos direktyvą, pasinaudojo Ūkio valdų modernizavimo programa.

Šiandien šeimyna gali pasidžiaugti ir gretimai pastatytu nauju, erdviu namu. Ūkininkų šeimoje užaugo keturios dukros. Daili, baigusi studijas Klaipėdoje, šiuo metu dirba kosmetologe, augina 6 metų sūnelį Mantvydą. Alina studijuoja socialinius mokslus universitete, o Alma – Kaune genetikos mokslus. Jauniausioji Gintė šiais metais Skuode baigė vienuoliktą klasę.

„Užauginome tikrai darbščias dukras, visada padeda darbuose“, – džiaugėsi vaikais Vida. Anūkėlis Mantvydas senelių ūkyje visada randa kuo užsiimti, nevengia ir į senelio traktorių įsiropšti.

Laisvu laiku šeimyna visada randa ką veikti. Jei nenuvyksta prie jūros pailsėti ar aplankyti artimų-

Gintautas Tamošauskas.

jų bei draugų, tai noriai pažaidžia tinklinį šalia sodybos įrengtoje aikštelėje.

Pomėgį meistrauti paveldėjo iš tėvo

Šiandien Bočkų ūkis skaičiuoja apie 20 metų. Visą tą laiką ūkininkai pieną tiekė tik „Žemaitijos pienui“. Iki įkurdamas ūkį savo tėviškėje, Šalpėnų kaime, Alvydas Bočkus kurį laiką dirbo kolūkyje vairuotoju, o žmona Alma – fermos vedėja.

Alvydas ir Alma Bočkai.

Bočkų ūkyje sėkmingai įgyvendintos ES remiamos Pieno ir Nitratų programų direktyvos, pasinaudota ir Ūkio valdų modernizavimo programa. Ūkininkas puikiai prižiūri ūkyje turimą techniką, pats ją remontuoja.

Alma ir Alvydas kartu – jau 26 metus. Šią gražią sukaktį šiandien vainikuoja užauginti trys vaikai. Sūnus Albertas Kaune ketvirtus metus studijuoja mediciną. Dukra Alvyda „Klaipėdos piene“ dirba vyresniąja buhalterė. Kolegos ją vertina kaip labai stropią, dalykišką ir nuoširdžią bendradarbę. Jauniausioji Agnė šiais metais baigė vidurinę mokyklą. Mergina planuoja studijuoti veterinarijos mokslus.

Laisvalaikiu Alvydas skiria laiko

meistrystei iš medžio. Šeimyna gali pasidžiaugti ne vienu Alvydo darbu. Paskutinysis – artėjant gimtadieniui, baigta įrengti pirtelė su kambariu, galinčiu sutalpinti gausų būrį svečių. Pomėgį medžio dirbiniams ūkininkas paveldėjo iš savo tėvelio Kazio, kuris pats ir namą bei ūkininkus pastatus sodyboje pastatė. Bėgant metams Alvydas darbščių rankų dėka visą tai atnaujino ir dar labiau išgražino.

Žmona Alvydą apibūdina kaip labai darbštų, gerą ir nuoširdų žmogų. „Jis man tikras autoritetas“, – džiaugėsi tėveliu dukra Agnė. Dar ni šeimyna, turėdama laisvesnio laiko, mielai vyksta kiek pailsėti prie jūros ar ramiai praleisti laiką prie tvenkinio.

Tėvas ir sūnus – ranka rankon

Ričardas Stumbrys užaugo Janikūnų kaimo sodyboje (Kazliškio sen.), visai šalia pačiu švariausiu Lietuvoje vadinamo Skaistės ežero.

Ilgą laiką būsimasis ūkininkas dirbo tuomečiame Konstantinavo mokomajame ūkyje vairuotoju, traktorininku. Būtent čia sutiko ir būsimą žmoną Stasę, anuomet kolūkio zootechnikę.

Pradėjus irti kolūkiams, Ričardas ir Stasė nutarė patys įkurti ūkį, kurį iki šiandien puoselėja ir stiprina. Ūkininkai įgyvendino ES teikiamas Pieno ir Nitratų programų direktyvas, įsigydami svarbiausią techniką ir įrangą ūkyje.

Gražiai sutariančioje, darnioje šeimoje užaugo du vaikai. Dukra Aušra, šiandien studijuojanti Vilniaus universitete doktorantūrą, nepamiršta gimtųjų namų, dažnai aplanko brangius tėvelius. Sūnus Darius – jaunas ūkininkas. Baigęs studijas, jis įkūrė savo ūkį, tačiau visada padeda tėvams. „Ir techniką suremontuoja, ir šienapjūtėje pagelbsti“, – džiaugėsi darbščiu sūnumi mama.

Ričardas ir Stasė Stumbriai.

Stumbrių ūkyje yra trys bičių aviliai, kuriuos visai neseniai padovanojo artimieji. „Visi giminaičiai laiko bites, tai ir mes dabar jų turime“, – sakė R.Stumbrys. Ūkininkas – puikus bičiulis, nuoširdžiai sutariantis ne tik su namiškiais, bet

ir su kaimynystėje gyvenančiu ūkininku Česlovu Trepanaičiu.

Artimiausiuose R.Stumbrio planuose – pavėsinės statyba, kurioje po kasdinių darbų būtų galima atsikvėpti ir ramiai pabendraduoti su artimaisiais ar svečiais.

Gerb. Vaidai Budreckai,

Tegul Jūsų su meile nudirbti darbai įkvepia sekti ir kitus, tegul lydi gyvenimo pilnatvės jausmas ir džiaugsmas, reginti puikų rezultatą.

Džiugaus 40-ojo gimtadienio. Tvirtos sveikatos, užsibrėžtų siekių įgyvendinimo ir asmeninės gerovės!

Gimtadienį primins pasodintas ažuoliukas

Šauniai savo gimtadienio sukaktį sutiko vienas stambiausių Stoniškių ūkininkų Romanas Ambroza. Pirmiausiai jį šmaikščiai, parengę nedidelę programėlę, pasveikino darbuotojai, po to šeimininko garbei pasodino Lietuvos girių tvirtybės simbolį — ažuoliuką.

Romanas ir Zita prie gimtadienio proga ūkio šeimininkui pasodinto ažuoliuko.

Romanas patenkintas, kad kartu su tėvais ūkininkauja sūnus Tomas ir dukra Jurgita. Žmona Zita, kaip pati juokauja, darbus išmano „nuo šakės — iki direktoriaus“. Laisvalaikiu mėgsta ir pagroti. Net fermos poilsio kambaryje stovi vargonai, dar vieni — namuose.

Ambrozų ūkis mišrus, sėja nemažai grūdinių kultūrų, laiko didžiulę bandą piendavių ir tiekia pieną „Žemaitijos pieno“ bendrovei. Pieno kokybę supirkėjai nesiskundžia. Kiek daugiau su karvutėmis tenka pavargti ganiavos metu. Specialiam autobusiukui į ganyklas reikia nuriedėti iki 15 kilometrų.

Romanas nuo pat ūkininkavimo pradžios mąstė apie ūkio plėtrą, tai dabar ir rezultatais gali pasidžiaugti. Ir šiuo metu vyksta didžiulės statybos — Ambrozų ūky-

je statoma 300 vietų karvių ferma su modernia įranga ir natūralia ventilacija. „Naujoje fermoje nebus stiklinių langų, vietoj jų įmontuos specialias užuolaidas“, — aprodydamas spėriai įsibėgėjusias statybas pasakojo Romanas. Ūkininkas planuoja, kad banda žiemos naujoje fermoje. Žodžio žada laikytis ir A.Dobulskio darbų ir statybos įmonės vadovas Anatanas, turintis didžiulę tokių objektų statybos patirtį.

Naujovėms imlus ūkininkas įsigijo automatinę veršelių girdyklą „Urban“, dalyvavo kiek įmanoma visose europinės paramos programose. Todėl turi pakankamai žemės ūkio technikos ir įrangos pienininkystės ūkiui puoselėti. Bene naujausias pirkinys — pašarų smulkintuvas.

Su gimtadieniu Romaną pasveikinusios Lietuvos pieno ūkių

asociacijos direktorė Rigilda Baniėnė ir „Žemaitijos pieno“ Žaliosios pirkimo vadybininkė Karolina Gečaitė džiaugėsi puikiai rikiuojamais darbais ir šeimininko optimizmu. Savo ruožtu Romanas Karoliną šypsodamas vadina dukra ir giria ją kaip dalykišką ir nuoširdžią vadybininkę.

R.Ambroza pastebėjo, kad Stoniškių seniūnijoje daugelis ūkininkų verčiasi pienininkyste, o Gintautas Ališkevičius, Vytautas Stanišauskas, Stasys Mickus, Zina Baltutienė, Antanas Balandis, Saulius Ališkevičius pasirinko bendradarbiavimą su „Žemaitijos pieno“ bendrove.

Gražiai žaliuoja ažuoliukas, įleidęs šaknis Stoniškių žemėje. Džiugu jį žvelgti Romanui bus kasmet, reginti vis aukščiau kylančią viršūnę ir džiaugiantis su visa šeima nuveiktais darbais.

Aplinkos grožis nuteikia sėkmingiau ūkininkauti

Ižengus į Juzefos ir Petro Tamavičių namus, pirmiausia į akis krenta „Žemaitijos pieno“ padėkos raštas, kuriame įvardinta, jog per 2013-uosius metus ūkininkas savo puoselėjamame pienininkystės ūkyje padarė didžiausią pažangą pagal visus vertinimo rodiklius.

Ši nominacija išskilmingai įteikta tradicinėje lojaliausių „Žemaitijos pieno“ ūkininkų šventėje Klaipėdoje.

Petras, kiek pamena, visą laiką tiekia pieną žemaičių bendrovei ir yra patenkintas abipusiu dalykišku bendradarbiavimu.

Ūkininkas yra dirbęs Katyčių paukštinkystės tarybinio ūkio direktoriaus pavaduotoju, tačiau darbo niekuomet nebijojo. Po ūkio griūties, įsigiję 21 ha pagal Valstiečių ūkio įstatymą, Tamavičiai pradėjo kurtis. Dabartinės jaukios sodybos vietoje buvo krūmynai ir brūzgynai. Juos iškirto, iškasė tvenkinį, kurį išuvino, pasistatė namą, ūkininkų pastatus ir pradėjo ūkinin-

Petras Tamavičius.

kauti. Dabar trinkelėmis išgrįstu kiemu į tvartą galima nueiti su šlepetėmis. Sodybą puošia dekoratyvūs

krūmai, po kiemą jaukiai vaikštinėja retesnės veislės vištaitės, ančių pulkelis, o ganykloje žolę rupšnoja keletas poni veislės arkliai.

Juzefa darbuojasi Katyčių seniūne, tai prie ūkio darbų Tamavičiai samdo talkininkų. Petras ypač giria „visų galų meistrą“ Steponą Degutį, stropiai dirba melžėja Odeta Grimalienė.

Ūkininkai nevalgė dalyvauti įvairiausiose europinėse paramos programose, o šiuo metu stato modernią 60 vietų karvidę.

Tamavičiai — bendruomeniški žmonės. Apie jų gerus darbus ir pasiekimus kalba gausybė padėkos raštų. Net keletas skirta gražiausiai sodybai — konkurso nugalėtojais.

Juzefa ir Petras yra 2006-aisiais metais tapę „Metų ūkio“ nominantais. Jiems už sumanų ūkio plėtojimą ir žemės ūkio gyvybingumo stiprinimą dėkojo tuometis Seimo Kaimo reikalų komiteto pirmininkas Jonas Jagminas.

Ūkininkai yra parodę ir kilnų žesumą, teikdami pagalbą socialinę atskirtį turintiems žmonėms.

Jaukiame gamtos prieglobstyje

Užsukęs į Irenos Šeputienės sodybą Pagėgių savivaldybės Gudų kaime, pasijunti pasakiškame gamtos kampelyje, kur viskas nepriekaištingai tarpusavyje dera.

(Nukelta į 6 psl.)

Irena Šeputienė.

Likimas atvedė į Lietuvą

Taip jau susiklostė, kad Vija Tičkienė ankstyvoje jaunystėje turėjo palikti gimtosios Latvijos žemę ir prisiglausti kaimyninėje Lietuvoje.

Vija Tičkienė.

Vijos tėvai valdė apie 100 hektarų žemės. Mama buvo gydytoja, o tėvas — girininkas. Stalininė politika tokiuose žmonėse, kaip ir daugelyje pasiturinčių ūkininkų bei inteligentų, regėjo „liaudies priešus“. Taip šeima atsidūrė tremtyje Sibire. Dėl nepritekliaus ir ligų iš 5 atžalų beliko tik dvi — Vija ir jos brolis Karlis.

Mergina savo gimtinėje buvo įstojusi mokyti į aukštąją medicinos mokyklą, bet ten bestudijuojant ne viskas buvo „prie širdies“, be to, ateities sumanymams įgyvendinti trukdė tremtis.

Vija atvyko Lietuvon ir sėkmingai įstojo į tuometę Veterinarijos akademiją, kurią baigusi įsigijo zootechnikės profesiją.

Lietuvoje sukūrė šeimą, tačiau pernai rugpjūčio pradžioje staigi mirtis juos su sutuoktiniu Petru išskyrė. Nors peržengęs 80-mečių, jis buvo gana tvirtas ir karvutėms pašarus sušienaudavo.

Neseniai atšventusi savo garbingą gimtadienį Vija prisipažįsta, jog ilgisi gimtos šalies, bet nieko nepadarysi — reikia čia, Lietuvoje, karvutes ir ūkį prižiūrėti. Gerai, kad kaimynas Antanas Čeponas pagelbsti svarbiausiose darbuose.

Vija per savo gyvenimą yra daug kur dirbusi: be zootechnikės, pardavėja ir pieno supirkimo punkto laborante.

Gyvendama Katyčių seniūnijos Versmininkų kaime, ji nepamiršta savo tėvėlių puoselėto pomėgio — bitininkystės.

Ferma pamėgo šelmeninės kregždės

Marytės ir Virgilijaus Simanavičių ūkis išikūręs Trakinių kaime, Raseinių rajone. Ūkininkauti pradėjo turėdami dvi karvutes, kurias sutuoktinių proga jiems padovanojo tėveliai. Įgyvendinę ES remiamas Pieno ir Nitratų programų direktyvas, Ūkio valdų modernizavimo programą, šiandien darbštūs ūkininkai skaičiuoja dvyliktus ūkininkavimo metus.

Šeimoje auga du sūnūs. Vyresnėlis septyniolikmetis Titas, biologijos mokytojos paragintas,

dalyvavo mokslo projekte apie šelmenines kregždes. Jų fermoje — net trylika lizdų. Apie atsakin-

Marytė ir Virgilijus Simanavičiai.

gai atliktą mokslinį tyrimą, pristatytą Europos Sąjungos jaunųjų mokslininkų konkurso nacionalinio etapo pirmajame ture, byloja ir Titui įteiktas antrojo laipsnio diplomai. Vaikinas paskatintas kelione į Vokietiją, kur galėjo patobulinti vokiečių kalbos žinias.

Jaunėlis Vakarė, nors dar ketvirtokas, bet jam nesibodi ūkio darbai. „Prižiūri vištas, padeda melžti karves. Tikras mažasis ūkininkas“, — su šypsena akyse pasakojo Marytė ir Virgilijus.

Šauniai besidarbuojantiems ūkininkams itin pagelbsti ir melžėja Virginija Abromaitienė. Marytė Virginiją apibūdina, kaip labai darbščią ir patikimą pagalbininkę.

Norėdami palengvinti kasdienes darbus pienininkystės ūkyje, Simanavičiai pageidautų įsigyti pašarų dalintuvą.

Marytė prasarė, kad, turėdami laisvesnio laiko nuo darbų, sutuoktiniai mieliai pailsėtų prie saulėtos jūros pakrantės ar skirtų laiko atokvėpiui šiltuose kraštuose.

Jaukiame gamtos prieglobstyje

(Atkelta iš 5 psl.)

Pirmiausia į akis krenta rūpestingai prižiūrima veja, tyvuliuojantis 45 arų tvenkinys su jame plaukiojančiomis trimis gulbėmis. Dvi iš jų retai kur matomos — juodosios.

Irena čia įsikūrusi nuo 1988-ųjų. Tuomet dirbo Pagėgių tarybinio ūkio brigadininke. Keitėsi laikai, keitėsi ir moters pareigos: kurį laiką darbovosi Bajėnų fermoje gyvulininkystės brigadininke, zootechnike.

Ir visą laiką rūpėjo ne tik karvutės bei kasdienis ūkininkavimas, bet ir gražios aplinkos kūrimas.

Ireną buvo įsukęs ir verslo smagratas. Šilutėje daugiau kaip dešimtmetį turėjo savo individualią įmonę ir, kaip didmenininkė, „Klaipėdos duona“ aprūpindavo gretimų rajonų parduotuves. Bet,

didėjant didžiųjų prekybos tinklų konkurencijai, verslo Šilutėje teko atsisakyti.

Tačiau moteris rankų nenuleido ir toliau sėkmingai ūkininkauja. Ūkyje netrūksta „vyriškų“ darbų, kuriuos nudirba sūnus Vaidas ir žentas Darius, daug prie aplinkos puoselėjimo ir kitokių įvairiausių darbų pri-

kimba Irenos sesers dukra Ilona.

Kieme išdidžiai savo įspūdingų plunksnų vėduokles vaikštinėdami išskleidžia povai, aptvare liuoksi grakščios stimos. Irena pasakojo, kad kartais sodybą aplanko žalčiai bei ežiai. Tikriausiai jaučia, kad gamtą mylinti šeimninė jų neskriaus.

Kaip apsaugoti galvijus nuo įvairių vabzdžių?

Lietuvoje kiekvienais metais tūkstančiai naminių galvijų nukenčia nuo įvairių vabzdžių, kurie platina ligas, patekę į gyvūnų kvėpavimo takus, gali juos užkimšti. Sukandžiotiems gyvūnams neretai pabrinksta liežuvis, padidėja limfmazgiai ir net sutrinka širdies darbas. Tad ūkininkai patiria nemažų nuostolių. Kokie parazituojančios vabzdžiai ypač pavojingi ir kaip nuo jų apsaugoti gyvulius, pataria Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Gyvūnų sveikatingumo ir gerovės skyriaus vyriausiasis veterinarijos gydytojas SIGITAS STRIUKAITIS.

- Tvarto musės. Jos gyvena ir veisiasi gyvulių bei paukščių mėšle, žmonių išmatose, virtuvės atliekose, pūvančiuose augaluose, ežerų pakrantėse. Šių musių įkandimas labai skausmingas, todėl gyvuliai ypač erzunami. Norint juos apsaugoti, svarbu naikinti ne tik pačias muses, bet ir lervas. Vietas, kur veisiasi musių lervos ir kur dažniausiai tupia musės, rekomenduojama išpurkšti insekticidais. Tinka preparatai, kurių veikliosios medžiagos permetrinas, peritroidas ir kt. Apsaugai nuo vabzdžių taip pat reko-

menduojama naudoti tinklelius, lipnias juostas-gaudyklas, įvairius elektrinius prietaisus, insekticidines lempas. Be to, būtina laikytis bendrųjų higienos reikalavimų: atliekas laikyti sandariai, plauti atliekų surinkimo indus, valyti santechnikos įrenginius, dažniau vėdinti patalpas ir t.t.

- Uodai, upiniai mašalai ir kiti kraujasiurbiai. Vieni įkyriausių kraujasiurbių yra upiniai mašalai — maži, į museles panašūs vabzdžiai, kurių įkandimai pavojingi dėl jų seilėse esančių medžiagų. Mašalų su-

kandžiotam gyvuliui gali pasireikšti simuliotosikozė, nuo kurios galvijai gali nugaišti vos per 15 min. Be to, upiniai mašalai ir kiti kraujasiurbiai platina įvairias ligas: Šmalenbergo viruso, Mėlynojo liežuvio ligos, Rifto slėnio karštinės ir kt. Gyvulį sugeltą uodų vargina niežėjimas, patinimas. Kraujasiurbiai gyvūnus ir erzina, nes nuolat aplink suka ratus, lenda į akis, šnerves, ausis. Viena efektyviausių apsaugos priemonių — patraukti gyvulius toliau nuo vandens telkinių, drėgnų pievų ir pamiškių, o intensyviausiu vabzdžių skraidymo metu laikyti juos tvarte. Taip pat gyvūnams apsaugoti reikėtų naudoti veterinarinius vaistus, skirtus naikinti parazitiniams vabzdžiams. Pavyzdžiui, permetriną, deltametriną. Specialiomis priemonėmis patartina apdoroti ir gyvūnų laikymo vietas, guolius. Renkantis preparatus ar vaistus, svarbu atkreipti dėmesį, kokia pagrindinė jų sudėties dalis — aliejus ar vanduo. Aliejiniai ilgiau išsi-

laiko, o panaudojus vandeninius po lietaus reikia iš naujo nupurkšti. Vabzdžiams atbaidyti taip pat naudojami specialūs įsagai į ausis.

- Bitės, širšės, vapsvos. Šių vabzdžių įkandimas gyvuliui sukelia labai stiprų skausmą, patinimą, įvairias alergines reakcijas, kurios gali nusinėti net gyvybę. Bičių nuodams ypač jautrūs jauni kumeliukai. Bitės, širšės, vapsvos repelentams nejautrios, todėl labai svarbu pastebėjus įgėlimo požymius (paraudimą, ištinimą, pasunkėjusių kvėpavimą, pakilusią temperatūrą, viduriavimą, traukulius) kuo greičiau kreiptis į veterinarijos gydytoją.

- Gyliai. Jų lervos žaloja galvijus ir sukelia hipodermozę, dar vadinamą galvijų inkštirais. Smarkiai užsikrėtusio galvio nugara būna labai gumbuota, nes lervos prasiskverbia pro odą ir migruoja į raumenis. Jos ten vystosi ir žiemoja, o pavasarį odoje pragaužia skylutes, per kurias išlenda. Galvijų nugaroje gali susiformuoti net 100 ir dau-

giau inkštirų. Dėl ligos sumažėja galvijų produktyvumas, krenta skerdenos kokybė. Užsikrėtę gyvuliai gali net gaišti. Vietovėse, kur paplitęs šis susirgimas, gylių skraidymo metu (birželio–rugsėjo mėnesiais) gyvulius rekomenduojama laikyti tvartuose arba apipurkšti specialiais preparatais, pavyzdžiui, užpilamuoju tirpalu ciflutrinu.

S.Siriukaitis atkreipia dėmesį, kad renkantis vieną ar kitą preparatą, išsamesnės informacijos apie jo naudojimą, galimas kontraindikacijas ir kitus svarbius klausimus gali suteikti tik kvalifikuotas veterinarijos gydytojas ar vaistininkas. Atsižvelgę į laikomų gyvulių skaičių, vietovę, kitus veiksnius, veterinarijos gydytojai gali suteikti konsultaciją ir patarti, kokias apsaugos priemones pasirinkti kovai su įvairiais vabzdžiais.

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos informacija

Lietuvos melžėjai kovos dėl geriausiojo titulo: ar pavyks pasiekti rekordą?

Melžėja. Išgirdus šį žodį vaizduotė mums tikriausiai nupiešia kaimo moterį, kuri ankstyvą rytą skuba prie karvių. Tačiau laikai keičiasi, keičiasi ir melžėjos įvaizdis. Šiandien ūkiuose yra įrengtos pažangiausios technologijos, kurioms įvaldyti reikia ne mažiau žinių, nei perprasti naujausią išmaniojo telefono ar kompiuterio modelį. Negalima pamiršti ir to, kad melžėjos profesija yra labai atsakinga. Juk nuo jos priklauso ne tik pieno kokybė ir primilžis, bet ir ekonominiai rodikliai. Atėjus rudenii išsiaiškinsi-me, kas yra geriausia šios profesijos atstovė.

Šiomet tradicinis konkursas „Geriausi melžėjai“ vyks jau keturiolik-tą kartą. Varžytuvų turai vyks rajonuose, o baigiamoji šventė — spalio 17 dieną Sidabrave, Radviliškio rajone. Varžytuvės organizuojamos siekiant modernizuoti kokybiško pieno gamybą, tobulinti melžėjų meistriskumą ir sudaryti galimybę pademonstruoti geriausių šios profesijos meistrų darbą.

Šiandien ūkiuose yra įdiegta patogi ir pažangi melžimo įranga, tačiau be patikimo ir profesionalaus žmogaus vargu ar galima būtų tikėtis gerų rezultatų. Melžėja turi ne

tik gerai žinoti, kaip veikia melžimo įranga, bet ir išmanyti karvių fiziologiją, jausti gyvulių reakciją, nuotaiką. Juk ji yra tarsi tarpininkė tarp karvės ir įrangos. Tik nuo jos profesionalumo priklauso primelžiamo pieno kiekis ir kokybė.

Planuojama, kad šiais metais konkursas „Geriausi melžėjai“ vyks 10 rajonų ir tikimasi sulaukti apie 70 dalyvių. Aktyviausiai šiose varžybose dalyvauja moterys, jų yra daugiau nei 90 proc., tačiau savo gebėjimus neretai pasiryžta parodyti ir vyrai, jų kiekvienais metais sulaukiama apie 4–5.

Pirmajame etape melžėjų varžytuvės vyksta skirtinguose rajonuose, ir rajonų mastu nustatomi bei pagerbiami geriausi melžėjai. Finale rajonų rezultatai suvedami į bendrą lentelę ir taip išsiaiškėja geriausi šalies melžėjai. Rezultatams įtakos turi melžėjų profesionalu-

mas ir meistriskumas.

Vertinimo kriterijai yra tokie: sanitarinis pasiruošimas melžimui, melžtuvo sanitarinis apdorojimas, somatinių ląstelių nustatymas, mechanizuotas melžimas, pieno švarumas, teorinis testas.

Įvertinusi kiekvieną iš šių kriteri-

jų, konkurso komisija nusprendžia, kam atitenka geriausio melžėjo titulas. Praėjusiais metais geriausią rezultatą parodė ūkininkė Alina Butkevičienė iš Kretingos rajono, ji surinko 142,65 balo. Ar šiemet rezultatas bus geresnis?

Šiek tiek istorijos. Teigiama, kad varžytuvės dėl geriausios melžėjos titulo vyko ir anksčiau — XIX a. pabaigoje — XX a. pradžioje. Dažniausiai konkursas buvo rengiamas turgavietėse, kur susirinkdavo visa miestelio bendruomenė. Svarbiausi kriterijai, kurie padėdavo išsiaiškinti nugalėtoją, buvo melžimo greitis ir primelžto pieno kiekis.

„Geriausių melžėjų“ konkursas organizuoja Žemės ūkio ministerija, Lietuvos veterinarijos akademijos Josifo Tačo melžimo mokymo centras, Žemės ūkio rūmai bei Švietimo ir mokslo ministerija.

Varžytuvių nuostatai paskelbti tinklapyje, čia galima rasti daugiau informacijos: <http://mmc.lva.lt/main.php?varzytuves=1>

Žemės ūkio ministerijos informacija

Kuriame švaresnę aplinką Telšių miesto gyventojams

AB „Žemaitijos pienas“, atsižvelgdama į brangstančius energetinius resursus Lietuvoje, didelį elektros ir šilumos energijos vartojimo intensyvumą gamybinėje bazėje, nepakankamą energijos gamybos ir vartojimo efektyvumą bendrovėje, nusprendė inicijuoti alternatyvių apsirūpinimo energijos ištekliais būdų tyrimą ir, esant ekonominiam pagrindimui, pastatyti AB „Žemaitijos pienas“ gamybinėje bazėje atsinaujinančius energijos išteklius naudojančius energijos gamybos įrenginius.

Atliktas tyrimas parodė, kad vienas iš šiuo metu priimtinausių variantų yra medienos kūrą naudojančio garo katilo statyba. Šios iniciatyvos rezultatas – AB „Žemaitijos pienas“ 2012 m. gruodžio 28 d. pasirašė trišalę projekto „Naujos kietą biokūrą naudojančios katilinės statyba AB „Žemaitijos pienas“ (Nr. VP3-3.4-ŪM-02-K-02-060) finansavimo ir administravimo sutartį su LR Ūkio ministerija ir VŠĮ Lietuvos verslo paramos agentūra. Šiuo metu atliekamos galutinės projekto baigimo procedūros.

2013 m. projektui įgyvendinti, t.y. naujai visiškai funkcionuojančio ne mažesnės nei 10 MW nominalios galios kietuoju biokuru kūrenamo katilo su priklausiniais projektavimo, statybos ir prijungimo prie esamų inžinerinių sistemų atlikimui buvo įvykdytas pirkimas ir 2013-04-18 pasirašyta rangos sutartis su UAB „Enerstena“. UAB „Enerstena“ per 13 mėn. atliko sutartinius įsipareigojimus, o 2014 m. balandžio 10 dieną, atlikus bandymus, visos šalys galėjo pasidžiaugti projekto rezultatais – veikiančia 10 MW kieto kuro garo katiline.

Statybai ir projektavimui prireikė 50 proc. savo lėšų bei 50 proc. pagal Sanglaudos skatinimo veiksmų programos III prioriteto „Aplinka ir darnus vystymasis“ 4 uždavinio „Padidinti energijos gamybos ir vartojimo efektyvumą bei atsinaujinančių energijos išteklių vartojimą“ VP3-3.4-ŪM-02-K priemonę „Atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimas energijos gamybai“ gautas finansavimas.

Projekto metu Telšiuose, Sedos g. 35, įrengta 10 MW medienos kūrą naudojanti katilinė nuo šiol įmonei padės apsirūpinti šilumos energija. Katilinėje pagamintas vandens garas bus sunaudojamas įmonės technologinėms reikmėms. Per metus naujame garo katile planuojama pagaminti apie 53 GWh šilumos energijos. Atitinkamai tai leis pasiekti išmetamų teršalų kiekio sumažinimą bei kurti švaresnę aplinką Telšių miesto gyventojams.

Dėl papildomos informacijos galima kreiptis į AB „Žemaitijos pienas“, Sedos g. 35, Telšiuose, tel. 8-444-22201 arba el. paštu info@zpienas.lt

Prekyba visomis stogų dangomis:

- * Plieninės stogų ir fasadų dangos;
- * Siferio lakštai;
- * Lietaus nuvedimo sistemos;
- * Daugiasluoksnės „sendvič“ tipo plokštės;
- * Stogų dengimo darbai;
- * Angarų statyba;
- * Nemokamai sudarome sąmatą.

Nepildantiems registracijos žurnalo – mažesnės išmokos

Žemės ūkio ministerija informuoja, kad suvienodintos AGRO* ir Mažiau palankių ūkininkauti vietovių taisyklių nuostatos dėl privalomo pildyti Pievų ir (ar) ganyklų tvarkymo darbų registracijos žurnalo.

Pareiškėjai, kurie valdose privalo laikytis papildomo apribojimo, tvarkydami pievas ir (ar) ganyklas šienavimo būdu**, privalo pildyti Pievų ir (ar) ganyklų tvarkymo darbų registracijos žurnalą, nurodydami šienavimo datą. Atlikus pievų ir (ar) ganyklų tvarkymo darbus, žurnalas turi būti užpildytas per 72 valandas. Nacionalinės mokesčių agentūros prie Žemės ūkio ministerijos vykdomų patikrų ūkyje metu pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas šį žurnalą privalo pateikti šios agentūros darbuotojui. Žurnalas gali būti pildomas ir saugomas elektroninėje laikmenoje.

Jei pareiškėjas nesilaiko taisyklių nurodytojo reikalavimo pildyti žurnalą, išmoka mažinama 1 proc. visos apskaičiuotos paramos su-

mos pagal priemonę „Natura 2000 žemės ūkyje.“

*AGRO taisyklės – Lietuvos kaimo plėtros 2007-2013 metų programos priemonės „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“ programų „Kraštovaizdžio tvarkymas“, „Ekologinis ūkininkavimas“ ir „Rizikos“ vandens telkinių būklės gerinimas“ įgyvendinimo taisyklės, patvirtintos 2007 m. balandžio 6 d. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-152.

**Anksčiausia pievų šienavimo data yra birželio 15 d., konkrečiai šienavimo pradžios data yra nustatyta saugomos teritorijos nuostatuose, apsaugos reglamente ar tvarkymo plane, ar apsaugos sutartyje su savininku ar valdytoju. (Žemės ūkio ministerijos informacija)

Specialistas pataria ir konsultuoja

Veršeliams svarbiausia – stabilumas

Norėčiau aptarti dar vieną svarbų dalyką, kurį reikia įsidėmėti, pervedant veršelius automatiškai girdyti – tai stabilumas ir laiko sąnaudos mokymams.

Julia Sakhnevych

www.pienoukis.lt

Galvijams ypač svarbus stabilumas. Stabilumas – tai karvės sveikatos, produktyvumo ir ilgaamžiškumo garantas, o ką jau kalbėti apie veršiuką, mažą besivystantį organizmą. Veršiukams ypatingai svarbu reguliarus maitinimas ir pašaro sudėtis ypač pirmąsias 2-3 savaites, kurios yra kritinės ir svarbiausios, vertinant visą jauniklio gyvenimą ir vystymąsi iki apvaisinimo. Todėl veršiukui būtinas reguliarus maitinimas kiekvieną dieną, tuo pačiu metu, vienoda doze, vienodos temperatūros ir sudėties.

Pervedant veršiuką į automatinį maitinimą, mes pažeidžiame jo „stabilumo rojų“. Juk veršelis iš pirmo karto nesupranta, kad jo maistas automatiškai, ir kad jam maisto neatneš motina. O atvirkš-

čiai – norint pavalgyti, reikia nueiti pačiam. Kartais mokymas taip maitintis gali užtrukti 3-5 dienas. Tai reiškia, kad pirmas gyvenimo dienas, kai veršiukui reikia maksimalaus energijos kiekio išgyventi, vystytis, mes privedam jį prie baisiai dūzgiančio aparato, kuris duoda tiksliai dalį tos dozės, prie kurios veršelis buvo pripratęs.

Pirmas gyvenimo dienas veršiukas maitinasi krekenomis ir pienu 2-3 kartus per dieną po 2-3 litrus, priklausomai nuo maitinimo grafiko fermoje. O kai pervedame veršiuką prie automato, jis gauna tik 1-1,5 litro su 2-3 valandų pertraukomis tarp maitinimų. Mes sukeliam maksimalų stresą mažam besivystančiam organizmui, keičiant maisto riebumą, maitinimo tipą, maisto kiekį ir dozes. O nuo streso, kaip žinoma, dingsta apetitas, silpsta imunitetas, prasideda diareja, visa tai priveda prie išsekimo. To pasekmė – veršiukas silpsta, gauna vaistų, krenta svoris, atsilieka vystymasis. Paprastais žodžiais sakant, vietoj to, kad duotume veršeliui maksimalų energijos kiekį

vystymuisi, mes jį apribojame.

Tuo pačiu nereikia pamiršti, kad automatas paskaičiuotas taip, kad veršiukas pats per dieną ateitų 5-10 kartų pagerti. O naują veršiuką darbuotojai tiek pat kartų (nuo 5 iki 10) turi atvesti prie aparato, kad veršelis įprastų prie naujo maitinimo režimo. Bėda ta, jog darbuotojai dažniausiai veda tik tada, kada turi laisvo laiko, dėl to mokymosi dienomis veršelis gauna mažesnę dozę ir tuo pačiu gauna mažiau energijos ir blogesnę vystymąsi.

Jeigu veršiuką mokysime prie automatinės pieno girdymo sistemos jau po 20 dienų, suaugęs jis taps labiau išsivystęs, imunitetinė sistema sustiprėjusi ir stresas maitinimosi pakeitimui nebus pražūtingas. Tai bus tik nedidelis neigiamas patyrimas.

Suteikite kiek įmanoma stabilinę atmosferą veršiukui maitintis pirmosiomis gyvenimo savaitėmis, ir jums būsime suaugusios karvės atsidėkos stabiliu bei aukštu produktyvumu ir reprodukcija.

Skelbimai

Technika

Traktoriaus T-16 hidrauliką (originali), grėblį vartytuvą, kultivatorių. Tel. 8~613 84504.

Gyvulius

Šviežiapienę mėsinę veislės karvę su veršeliu, telyčia. Tel.: 8~604 67755; 8~602 87951.

Dešimt veršingų telyčių. Bando kontroliuojama. Tel.8~614 28696.

Veršingas telyčias, karvę, darbinį arkli. Tel.: 8~686 40593; (8~440) 73535.

Veršingą telyčią, 7 veršių veršingą karvę. Abi veršiuosis apie liepos 15 d. Tel. 8~678 49686.

Avis su ėriukais. Tel. 8~612 57163.

Lietuvos juodgalvių veislės jaunas avytes ir avinukus. Tel. 8~639 89880.

Kitas prekes

Tris statines ant ratų vandeniui, 3 metrų sėjimąjį NORDSTEN, savaeigę šienapjovę E-302, pieno šaldytuvus (800 ir 1000 litrų). Rokiškio rajono savivaldybė. Tel.: 8~614 61269; 8~603 03512.

Vokiško preso FORSCHTRITT rišimo aparatus, adatas, laikiklius ir t.t.; vokiškos šienapjovės E-302 atsargines dalis, diržus; kombaino NIVA spragilų juostas. Tel. 8~699 45704.

Technika

Nebrangiai šieno-šiaudų rinktuvą. Tel. 8~682 15724.

30-ojo gimtadienio proga:

35-ojo gimtadienio proga:

40-ojo gimtadienio proga:

45-ojo gimtadienio proga:

50-ojo gimtadienio proga:

55-ojo gimtadienio proga:

60-ojo gimtadienio proga:

30 metų darbo sukakties proga:

20 metų darbo sukakties proga:

10 metų darbo sukakties proga:

Žemaičių produktams – solidus tarptautinis įvertinimas parodoje SIAL CHINA 2014

(Atkelta iš 1 psl.)

Gaivusis gėrimas „TICHĖ Still duet“ – inovatyvus produktas

Didžiausioje Azijos regiono parodoje SIAL inovacijų kategorijoje geriausiu pripažintas ir garbingai apdovanotas lietuviškas negazuotas gaivusis gėrimas „TICHĖ Still duet“. Jis nominuotas „SIAL Inovacija 2014“ apdovanojimu.

UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija“, atsižvelgdama į vartotojų poreikius bei pageidavimus, gamina mažo kaloriningumo negazuotą gaivųjį gėrimą „TICHĖ Still duet“ be saldiklių. Tai negazuotas, mažai kalorijų ir cukraus turintis, be dažiklių ir sintetinių saldiklių gaivusis gėrimas iš natūralaus mineralinio vandens TICHĖ su natūraliu kalciumu ir magniu – stiprinančiais kaulus, raumenis bei širdies veiklą; B grupės vitaminais – gerinančiais nuotaiką ir širdies darbą; sumažintu cukraus kiekiu – tik 16 kcal/100 ml gėrimo.

Produktas vartotojams pateikiamas žaliuose PET buteliuose, kurie padeda apsaugoti jį ir vitaminus nuo šviesos ir tiesioginių saulės spindulių poveikio. Pažangi gamybos technologija, griežta gamybos kontrolė, įdiegta ir sertifikuota kokybės ir maisto saugos vadybos sistema, atitinkanti pasaulinių maisto saugos standartų ISO 22000 ir BRC reikalavimus, garantuoja gerą ir pastovią gaiviojo gėrimo „TICHĖ Still duet“ kokybę, kurią vertina ne tik mūsų pirkėjai, bet ir aukščiausio lygio ekspertai.

TICHĖ Still duet – tai produktas, ieškantiems mažo kaloriningumo gaivaus gėrimo be saldiklių kasdieniam vartojimui.

„Klaipėdos pieno“ ledams – pasaulinis pripažinimas

Parodoje Kinijoje „SIAL CHINA“ tarp daugiau kaip 200 gamintojų iš viso pasaulio pateiktų gaminių pastebėti ir lietuviški, natūralaus pieno bei šviežios grietinės mėtiniai ledai DIONE su belgišku šokoladu. Pirmą kartą prestižinėje parodoje dalyvavęs AB „Klaipėdos pienas“ gaminamas šaltasis desertas sulaukė pripažinimo – už kokybę, inovatyvumą bei pakuotę įvertintas „SIAL Inovacija 2014“ apdovanojimu.

„SIAL Inovacija 2014“ apdovanojimas – ne pirmasis tarptautinis mėtinų ledų DIONE, pagardintų šokolado dribsniais ir juodoju belgišku šokoladu, pripažinimas. Šie ledai už pirmą įspūdį, skonį, kvapą, tekstūrą bei išvaizdą 2013 m. ir 2014 m. buvo įvertinti dviem auksinėmis žvaigždėmis (iš trijų galimų) Briuselyje vykstančiuose „Superior Taste AWARD“ konkurso apdovanojimuose. Tarptautinio skonio ir ko-

kybės instituto (angl. International Taste & Quality Institute) organizuojamas konkursas išsiskiria tuo, kad visi produktai čia vertinami „aklai“ – komisijos nariai nežino produkto pavadinimo, gamintojo ir nebūna matę pakuotės.

Pasak „Klaipėdos pieno“ eksporto vadovės Bertos Motiejūnienės, lietuviški DIONE ledai tiekiami ne tik Baltijos šalių rinkai. Juos skanauja Suomija, JAV, Kanada, Didžioji Britanija, Airija, Vokietija, Artimieji Rytai ir net Singapūro avialinijų išrankiausi keleiviai. „Klaipėdos pienas“ valgomųjų ledų gamybos tradicijas skaičiuoja nuo 1950-ųjų. Valgomieji ledai gaminami pagal laiko patikrintus receptus – tik iš šviežios grietinės ir nenugriebto pieno. Asortimente gausu ledų porcijomis, taip pat „šeimyninėse“ pakuotėse bei ledų skirtų viešbučių, restoranų, maitinimo įstaigų segmentui. Žinomiausi AB „Klaipėdos pienas“ prekių ženklai – DIONE, „Baltoji varnelė“ ir „Kar Kar“.